

tulla. Nadise pääwal 1217 olid nemad kõik weel Wilandi linna kirikus Jumalat palumas ja siis läksid röömsaste Jumala abi peäle lootes waenlaste wastu. Lembit oma rahwaga oli seda kuuldes metsa oma wäega ennast ärapeitnud, forraga kipusid nüüd tema rahwas igalt poolt risti rahwa wäe peäle. Wolkiin Saksrega seisis keskpaigal, paremal pool Rube Siwirahwaga, ja pahemal pool Lätti rahwas. Lahing oli suur ja kibe, kawa aega sai sõditud, ilma et oleks selgeste teada, kumba kätte wõit pidi jääma. Aga kui Gestlaeste ülem pealik Lembit oli tapetud, siis hakas ka nende julgus kaduma. Wõit jäi risti rahwa kätte, paganad said peäle tuhat tapetud, suur hull pistis jooksu. Weel kaks Gestlaeste pealikud Wotele ja Maaniwalde said sel pääwal äratapetud, aga ka risti rahwal oli suur kurwastus, wana aus pealik Rube ei saanud ka mite koeu poole minna. Kolm korda oli tema ja selle lahingis haawatud, aga siiski ei jätnud tema omad mite maha, wapraste sõdis tema edasi. Wiimaks pistis suur oda teda kehast läbi ja läbi. Surma peäl kandsid tema omad teda lahingist wälja, kõrwale. Kõlwap kõikide nän peält oli kurwastus näha, tema aga oli rõõmus, et ta weel näha sai, et wõit risti rahwa kätte jäi. Seda aga kahatses, et temal mite enam kui neli surma haawa ei olnud ja mite wiis, nagu Onistegial Jeesusel. Suure rõõmuga kiitis weel kõige rahwa kuuldes Isfanda suurt armu, et tema teda paganate pimedusest oma armu riigi walgusele oli saatnud, wõttis weel Is-

fanda õhtusöömaaea saakramenti wastu ja heitis selle järel röömsaste oma hinge, Isfanda armu peäle lootes. Tema lapsed olid kõik jo enne surnud, üks ainus tütar jäi temast järel. Lütte nimi oli Hedwig, keda üks suurt sugu Saksja mees, Zuhan Ungern abikasaks wõtis, nendest on suur ja kuulus mõisnikude sugu siginud, kes praegu meie maal elab. Kõik risti rahwa wägi leinas teda. Risti rahwa wägi läks selle järel edasi ja tegid Gestlaestega rahu lepitamist, kes risti usku lubasid heita ja ka oma poege pandiks andsid.

Et aga Saaremaa rahwas, kuida jo enne nimetatud, kõige kangekaelsemad ja paigal sõda asutajad olid, selle pärast oli nüüd risti rahwa nõu nende wastu sõdida, ja kui korda läheks, neid ära woita. Paastu kuul, aastal 1218 tahtsid üle mere jääd Saaremaale minna, aga Saletsja jõe suul tulid jo Saarelaesed nende wastu. Nemad pistasid Lääne maale põgenema, risti rahwas nende taga. Lääne maa rahwas lubas ueste püha ristnüst wastu wõita ja kiriku maksud maksta, ja andsid selle peäle oma seast mehi ristirahwale pandiks.

Püiskop Alberti asjad läksid ifa kirjumaks, waenlasted ifa wägeramaks. Gestlaesed ep olnud weel mite ärawoidetud, Wenelaesed, iseäranis Noowgroti suurwürist tahtsid temale otsa teha, ka Semgalli rahwas Kuura-maal olid weel paganad, ja tegid paigal sõda, ja Litwa rahwas olid enam waenlaste, kui tema poolt. Saksja-maalt ei tulnud ka mite enam